

Utolsó frissítés: 2018. február 7.

Szociális menedzser szakirányú továbbképzési szak

Tantárgyi adatlap

2017/2018. tanév 2. félév

I. ÉVFOLYAM

Tantárgy neve: A szociális intervenció alapeljárásai I. (Esetmunka)	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM202
	Tantárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
	Tantárgyfelelős:
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Kozma Judit	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 20	Számonkérés módja (a/gy/k/b): koll.
Kreditpont: 4	Tagozat: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva) A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az Esetkezelés tantárgy célja az esetkezelés alapfogalmainak, alapvető munkaformáinak és különböző irányzatainak megismerése. Ezen belül az esetmunka alapvető fogalmainak - felmérés, interjú, problémamegoldó folyamat, tanácsadás, rapport, exploráció, empátia, autenticitás, motiválás, forrásfejlesztés, stb. – értelmezése; alapvető munkaformáinak, folyamatának, intervenciók stratégiáinak megismerése; különböző irányzatainak, praxismodelljeinek megismerése.</p> <p>Minimum követelmények:</p> <p>1. A hallgató ismeri:</p> <ul style="list-style-type: none">• a szociális esetmunka alapvető fogalmait;• a problémamegoldó folyamat lépéseit;• néhány irányzatot, ill. praxismodellt;• a különböző szakemberek nézőpontjait, feladatait, a különböző szolgáltatások szerepét;• az esetmenedzselés alapvető fogalmait (források, hálózatok, hálózatfejlesztés, stb.). <p>2. A hallgató képes:</p> <ul style="list-style-type: none">• a segítő munka különböző jelenségeinek (empátia, autenticitás, exploráció, érzelmi reakciók, attitűdök, stb.) felismerésére és leírására;• felépíteni a problémamegoldó folyamatot;• felismerni az etikai szempontból releváns helyzeteket, és megfelelő válaszokat adni a megoldás vonatkozásában;• önmaga reakcióit figyelemmel kísérni. <p>A kiválóság kritériumai:</p> <p>1. A hallgató képes:</p> <ul style="list-style-type: none">• releváns kérdéseket feltenni a tananyaggal illetve a tanulási alkalmakon tapasztaltakkal kapcsolatban, továbbá megtalálni, és alkalmazni a kérdés megválaszolásához szükséges módszereket, forrásokat,• megfelelő módon bemutatni a kérdésre adott választ, felismerni és elemezni érték dilemmákat, konfliktusokat, nézeteltéréseket, és ezeket megfelelően prezentálni,• vitatni mások nézeteit és közös pontokat keresni a megállapodás érdekében. <p>2. A hallgató elkötelezetten vesz részt a tanulási folyamatban, önállóan keresi a tanulási alkalmakat, és az adott tanulási alkalmakból igyekszik a legtöbbet kihozni.</p> <p>Módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none">• előadások• kérdésekkel irányított önálló irodalom-feldolgozás• önálló kérdésselvetésekre és válaszok keresésére ösztönzés, bemutatási lehetőség nyújtása <p>A tárgyak közötti integráció lehetőségei: Pszichológiai tárgyak.</p>	

Tantárgy tematikus leírása:

1. előadás: Az interjú

A hatékony kommunikáció. Kapcsolatteremtés: empátia és autenticitás. Exploráció: verbális követés és fókuszálás. A problematikus kommunikációs minták kezelése. A szociális munkás interjú három típusa. Az interjú helye. Az első interjú kezdése. Az interjú lezárása. Kérdezés. Jegyzetelés.

Irodalom: Bárdos Kata: Alapvető eszközök a szociális munkában. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 128-156.o.

2. előadás: A feltárás

Feltárás fogalma, célja. Elvek: az erősségekre koncentrálás, hangsúly a környezeti rendszereken, multidimenzionalitás. Az információforrások. A feltárásban használt tudás és készségek. A környezetrendszer feltárása. Problémák felmérése. Az intraperszonális és környezeti rendszerek feltárása. A szociális diagnózis.

Irodalom:

Beulah Compton - Burt Galaway: A problémamegoldás: a szociális munka folyamata. In: HEGYESI-TALYIGÁS (szerk.): Nemzetközi szöveggyűjtemény a "szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz. 1. Kötet, 138-160.o., J. K. Whittaker: Interperszonális segítségnyújtás a szociális munkában. D. Hepworth - J. E. Larsen: A sokszempontú felmérés; uők.; Intrapersonális és környezeti rendszerek felmérése. In: TÁNCZOS ÉVA (szerk.): Szociális munka egyénnel és családokkal – esetmunka. A szociális munka elmélete és gyakorlata, 2. kötet; BÁRDOS Kata: id. mű, KOZMA Judit: A szegénység pszichológiai vonatkozásai. Esély, 2003/2, 15-30.

3. előadás: A tanácsadás

A tanácsadás a segítő és a segítségkérő szempontjából. A probléma tudatosodása - a kliensek reakciója a személyes problémára. A motiváció növelése nem önkéntes és ambivalens kliensek esetében. A célokban való megegyezés és a szerződés megfogalmazása. A változást célul tűző stratégiák kialakítása. A kliens készségeinek fejlesztése. A környezet megváltoztatása, forrásfejlesztés. Az interperszonális kapcsolatok javítása. A stressz kezelése. Terápiás módszerek alkalmazása a tanácsadásban (empátia, interpretáció, konfrontáció). A változás akadályai az egyénben, a szervezetben, és ezek kezelése. A segítő kapcsolat lezárása. A problémamegoldó modell.

Irodalom:

F.J.; TURNER: Az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet.
D. HEAPWORTH - J. A. LARSEN: A célokban való megegyezés és a szerződéskötés.; Uők.; Bevezetés a problémamegoldó folyamatba.; Szabó Lajos: Krízisintervenció. In: TÁNCZOS Éva (szerk.): id. mű.,
D. Howe: A behaviorista szociális munka. In: TÁNCZOS Éva (szerk.): id. mű;
Elisabeth KÜBLER-ROSS: A halál és a hozzá vezető út. Bp. 1988. GONDOLAT,
Bányai E.-Szabó L.-Tánczos É.: Az esetmunka folyamata. In: KOZMA Judit (szerk.): id. mű, 97-137.o.

4. előadás: Szociális diagnózis, esetmenedzsment, forrásfejlesztés

Kozma Judit: Szociális diagnózis. Esély, 2001/3.61-94.; Bugarszki Zsolt (2003): A szociális munka új lehetőségei a pszichiátriai betegek ellátásában. Esély, 2003/1. szám, 67-86.; D. HEAPWORTH - J. A. LARSEN: Intrapersonális és környezeti rendszerek felmérése; A környezet változtatása, erőforrások teremtése, tervezése.; In: TÁNCZOS ÉVA (szerk.): Szociális munka egyénnel és családokkal – esetmunka. A szociális munka elmélete és gyakorlata, 2. kötet; Szabó Lajos: Az esetmenedzseri tevékenység jelenléte és dilemmái a hazai szociális munkában. http://parbeszed.lib.unideb.hu/file/2/577cf241bd849/szerzo/SZABo_esetmenedzser.pdf

Félévközi számonkérés módja:

(prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.)

1. feladat:

Minimum egyórás interjú egy klienssel. Beadandó az interjú jegyzőkönyv leírása.

Szempontok:

- Alapadatok (kitalált névvel!) és a kliens/kliensrendszer aktuális helyzete
- Milyen problémával jelent meg a kliens a szolgálatnál? (Önkéntesen vagy valaki küldte? A megjelenés körülményeit tisztázd! Hogyan kapcsolódik a probléma a kliens/kliensrendszer egyes szereplőinek életkori/fejlődési feladataihoz?)
- Mi történt a klienssel a szolgáltatás során (szolgáltatások, amelyeket igénybe vett; hogyan értékeli ezeket)?
- Te mit gondolsz a kliensről/kliensrendszeréről? Hogyan értékeled a segítő folyamatot, van-e amit másképp csinálnál?

Határidő: március 6.

2. feladat:

Szakirodalom feldolgozás. Mindhárom tanulmány feldolgozása a kérdések alapján.

Kérdések A szegénység pszichológiai vonatkozásai című tanulmány feldolgozásához:

- Vannak-e a szegénységnek pszichológiai okai?
- Mit jelent szegénynek lenni?
- Milyen elméleteket használhatunk fel a kiilleszkedés/kirekesztettség helyzetében élő emberek esetében tapasztalt jelenségek értelmezéséhez?
- Hogyan változik meg a kiilleszkedés folyamatában a helyzet elszenvedője, hogy képes legyen alkalmazkodni a kirekesztettség szélsőséges tapasztalataihoz?
- Milyen túlélési stratégiákat alkalmaznak a folyamatosan a kiilleszkedési zónában élő egyének és családok? (Miképp lehet élni bármiféle társadalmilag elfogadott „tőke” nélkül?)
- Milyen elvek alapján dolgoznak a szociális munkások a szegénységben élő kliensek segítésében?

Kérdések Szabó Lajos Krízisintervenció a szociális esetmunkában c. tanulmányához

- Mit nevezünk krízisnek?
- Hogyan alakul ki és milyen tünetek jellemzik a krízisállapotot?
- Meddig tart és milyen kimenetelei lehetnek a krízisnek?
- Mi a sürgősségi helyzet?
- Milyen esetben vezet egy problémahelyzet krízishez?
- Melyek a krízisintervenció alapelvei?
- Melyek a krízisintervenció céljai?
- Hogyan zajlik a krízisintervenció, milyen szakaszai vannak, és ezeken belül milyen beavatkozási módokat alkalmaznak a szociális munkások?

Kérdések D. Howe A behaviorista szociális munka c. tanulmányának feldolgozásához

- Milyen szakmai problémák megoldása érdekében alkalmazták először a behaviorista (viselkedésmódosító) módszert a szociális munkások?
- Mi jellemzi a behaviorista módszert?
- Mi a válaszoló (reszpondens) kondicionálás, és milyen problémák megoldásában lehet használni a szociális munkában?
- Mi a műveleti (operáns vagy instrumentális) kondicionálás, és milyen problémák megoldásában lehet használni a szociális munkában?
- Modellkövetés (szociális tanulás) és a felhasználása a szociális munkában.
- Milyen eljárásokkal dolgozik a behaviorista szociális munkás? (a viselkedési program, ABC-analízis, a viselkedés elemzése és megváltoztatása)

Határidő: március 27.

*

3. feladat:

Irodalom-feldolgozás: egy tanácsadási technika leírása (a hallgatók választhatnak irodalmat, az ajánlatokat lásd az ajánlott irodalomnál! Maximum 2-2 hallgató választhatja ugyanazt a könyvet!)

Határidő: április 24.

*

4. feladat:

Esetelemzés (Lehet ugyanaz az eset, amelyben az interjút készítetted, de jobb, ha más eset.)

Az esetelemzés szempontjait D. Hepworth - J. E. Larsen: A sokszempontú felmérés c. tanulmányában találjátok, azokon kívül írj még a következőkről:

- A szociális munkás és a kliens kapcsolatának jellemzői
- Az esetben történt beavatkozások és azok eredményei

Határidő: május 10.

Értékelése:

(félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)

Kollokvium

Kérdések:

1. A segítő beszélgetés jelenségei és folyamata (hatékony kommunikáció, kapcsolatteremtés, exploráció, az interjú technikai kérdései, az első interjú)
2. A feltárás: fogalma, alapelvei, információs források, problémák feltárása, intraperszonális és környezeti rendszerek feltárása
3. A szegénységben élő kliensekkel végzett munka sajátos problémái
4. A tanácsadás folyamata
5. A célokban való megegyezés és a szerződés megfogalmazása. A változást célul tűző stratégiák kialakítása. A kliens készségeinek fejlesztése
6. A problémamegoldó folyamat
7. Szociális diagnózis, esetmenedzsment, a környezet megváltoztatása, forrásfejlesztés.
8. A krízisintervenció és a behaviorista szociális munka

Kötelező irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

KOZMA Judit (szerk.): *Kézikönyv szociális munkásoknak*. Szociális Szakmai Szövetség, 2002.

KOZMA Judit: A szegénység pszichológiai vonatkozásai. *ESÉLY*, 2003/2, 15-30.

Kozma Judit: Szociális diagnózis. *Esély*, 2001/3.61-94.

Elisabeth Kübler-Ross: *A halál és a hozzá vezető út*. Bp. 1988. Gondolat.

HEGYESI Gábor - TALYIGÁS Katalin (szerk.): *Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz. 1. kötet*, SEMMELWEIS KIADÓ, 1994,

TÁNCZOS Éva (szerk.): *Szociális munka egyénnel és családokkal – esetmunka. Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz 2. kötet*, SEMMELWEIS KIADÓ, 1994.

Ajánlott irodalom (A különösen ajánlott könyveket kurzívval írtam.):

Adams, L.: N. E. T. Bp., 1993, Studium Effektive

Adler, A.: *Életünk jelentése*. Bp., 1994. Kossuth K.

Bálint A.: A gyermekszoba pszichológiája. Bp., 1990, Kossuth K.

uő.: *Anya és gyermek*. Bp. 1990, Párbeszéd K.

Berne, E.: Emberi játszmák. Bp., 1984, Gondolat, valamint *Berne bármely megjelent munkája*

Bettelheim, B.: *A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Bp., 1985. Gondolat.

uő.: *Az elég jó szülő*. Bp., 1994. Gondolat K.

uő.: *A végső határ*. Bp., 1988. Gondolat

Buda Béla: *Empátia - a beleélés lélektana*. Gondolat, 1978.

Erikson, E. H.: *A fiatal Luther és más írások*. Bp. 1991. Gondolat K.

Ferenczy S.: Lélekgyógyászat. Bp. 1991. Kossuth

Frankl, V.: *Mégis mondj Igent az Életre*. Bp., 1988, PMMK, valamint Frankl bármely megjelent munkája

von Franz, M. L.: Női mesealakok. Bp., 1992, Európa K.

Freud, S.: Bevezetés a pszichoanalízisbe. Bp. 1986, Gondolat K.

uő.: bármely megjelent könyve

Fromm, E.: A szeretet művészete. Bp. 1984, Helikon

uő.: *Birtokolni vagy létezni?* Bp, 1994, Akadémia

uő.: *Menekülés a szabadság elől*. Bp., 1993. Akadémia

Goffmann, E.: *A hétköznapi élet szociálpszichológiája*. Bp, 1981., Gondolat

Gordon, Th.: bármely munkája

Harris, Th.: *Oké vagyok, oké vagy*. Bp., 1994, Édesvíz K.

Allen E. Ivey - Lynn S. Downing: Tanácsadás és pszichoterápia. Orvostovábbképző Egyetem Pszichiátriai és Klinikai Pszichológiai Tanszék, 1990.;

Jung, K. G.: Bevezetés a tudattalan pszichológiájába. Bp., 1990, Európa
uő.: Analitikus pszichológia. Bp., 1987, Göncöl
uő.: Az ember és szimbólumai. Bp., 1993. Göncöl
uő.: Lélektani típusok. Bp., 1988. Európa
uő.: bármely megjelent könyve

Laing, R. D.: Bölcsek, balgák, bolondok. Bp., 1990, Európa

Mérei F.: A pszichológiai labirintus. Bp. 1989. MPT
Uő.: bármely megjelent könyve.

Peseschkian, N.: A tudós meg a tevehajcsár. Bp., 1991, Helikon.

Polcz A.: A halál iskolája. Bp., 1989. Magvető
uő.: Meghalok én is? Bp., 1993. Századvég

Popper P. Belső utak könyve. Bp., 1981. Magvető

Szondi L.: Káin, a törvényszegő - Mózes, a törvényalkotó. Bp., 1987, Gondolat

*F. Várkonyi Zs.: Már százszor megmondtam...*Bp., 1986, Gondolat

Watzlawick, P.: A helyzet reménytelen, de nem súlyos. Bp. 1989, Helikon
uő.- *Weakland, J.H. - Fisch, R.: Változás.* Bp., 1990, Gondolat

Egyéb tudnivalók:

Az oktató elérhetősége:

Dr. Kozma Judit

Mail: judit.kozma54@gmail.com

Tel.: +36 20 4656497

Tantárgy neve: Szociális intervenció szakterületei	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM203
	Tantárgyfelelős intézet: Szociológiai Intézet
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 4	Tagozat: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva)</p> <p>A tárgy során a teljesség igénye nélkül a hallgatók betekintést nyernek a szociális intervenció egyes területeire:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A területi szegregációban élő népesség szociális helyzetével, a beavatkozási stratégiák lehetőségeivel, ennek elméleti megalapozásával. 2. A romák szociális helyzetével és a romák társadalmi integrációjának lehetőségeivel, különös tekintettel ebben a szociális munkás lehetséges szerepeire. 3. A hospice szellemű ellátás szociális hátterével és a hospice szellemű ellátásban a szociális munkás szerepével. 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A szociális intervenció területei. 2. A társadalmi exklúzió és inklúzió és szegregáció fogalma. A szegénység kultúrája. 3. A szegregációban élő népesség jellemzői Magyarországon, különös tekintettel Borsod megyére, illetve az északi régióra. 4. A terület-rehabilitáció és ennek anomáliái: a budapesti Dzsumbuj, és Bihati úti telep, valamint a miskolci Szondi és üveggyári telep példáján. 5- 6 . A magyarországi roma népesség társadalmi jellemzői: demográfiai struktúra, területi és települési elhelyezkedés, 7- 8. Roma felzárkóztatási stratégiák értékelése: Oktatás, foglalkoztatás és egészségügy területén. 9-10. Területi és település típusok béli különbségek a romák felzárkóztatása terén. 11. A palliatív ellátás társadalmi háttere. 12. Szociális munka a hospice-ban. 13. Szociális munkás szerepe a hospice team-ben. 14. Mélyszegénységben élők speciális helyzete a hospice szellemű ellátás során. 15. Összefoglalás 	
Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.) beadvány	
Értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) 50%	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)</p> <p>GYUKITS György: A palliatív ellátás társadalmi és kulturális háttere. In: Dr. HEGEDŰS Katalin (szerk.): <i>A palliatív ellátás alapjai</i>. SEMMELWEIS EGYETEM. Budapest, 2009. 129-135. o.</p> <p>GYUKITS György–MILLET Ilona– AFCHAIN Sandrine–LEMASSON Céline: Az APRAE – egy franciaországi civil szervezet, amely elősegíti az AIDS-betegek társadalmi integrációját. <i>Esély</i> 2004/4: 82–107.</p> <p>KEMÉNY I. - JANKY B. - LENGYEL G.: <i>A magyarországi cigányság 1971-2003</i>. Budapest, GONDOLAT KIADÓ, 2004. 5-130- oldal.</p>	
<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)</p> <p>Gyukits György (2013): A fiatalok terhesség és gyermekvállalás a mélyszegénységben élők körében. In. Kisdí Barbara (szerk.): <i>Létkérdések a születés körül</i>. 456 oldal, L. Harmattan, Budapest, 2015</p> <p>Gyukits György (2015): <i>Párkapcsolatok felbomlása a miskolci nyomornegyedekben</i>. I.: Kapocs Könyvek15. Riport a családokról. Család-, Ifjúság-, és Népesedéspolitikai Intézet, L. Harmattan., Budapest. 2016. 323-350. oldal.</p> <p>Gyukits György: <i>Felújítani vagy felszámolni</i>. In.: <i>Szellem és tudomány</i>. 2012/1. 94-111. oldal</p>	

Tantárgy neve: A vezető és a vezetés szociálpszichológiája I.	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM208
	Tantárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás):	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 4	Tagozat: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva)</p> <p>A kurzusok célja az, hogy a hallgatók megismerkedjenek az irányítói szerepkör sajátos szociálpszichológiai aspektusaival, a csoportdinamikai folyamatok szabályszerűségeitől kezdve a hatalom szociálpszichológiáján át, a vezetési stílusokkal és a szervezeti lét szociálpszichológiai összetevőivel bezáróan.</p> <p>A kurzusok során foglalkozunk a tulajdonság-elméletekkel, a stílus-elméletekkel, a kontingencia-elméletekkel, az átalakító vezetés jellemzőivel, a csoportdinamikai folyamatokkal.</p> <p>A tantárgy I. kurzusának célja megismertetni a hallgatókat a vezetői tevékenység és szerepviszonylatok, a vezetői személyiség és stílusok területével. Az elméleti előadásokat feladatmegoldások, szerepjátékok, tréning-gyakorlatok, önismereti és szituációs gyakorlatok, filmbejátszások, pszichológiai kísérletek, eredmények bemutatásai gazdagítják.</p> <p>A tantárgy II. része ismereteket nyújt az átalakító vezetés elméletéről és gyakorlatáról, mélyebben érinti és tárgyalja a vezetői személyiség mibenlétét, az ehhez tartozó vezetői stílusokat. Az elmélet ebben a kurzusban is gyakorlati elemekkel egészül ki: feladatmegoldások, szerepjátékok, tréning-gyakorlatok, önismereti és szituációs gyakorlatok segítik az elmélet mélyebb beépülését, elsajátítását.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Személyiségelméletek 2. Kompetenciaelmélet 3. Stíluselméletek 4. Modellek, vezetői rács 5. Kontingenciaelmélet 6. Típuselméletek <ol style="list-style-type: none"> 1. Az „új vezetés”, különös tekintettel az „átalakító” („transzformatív”) vezetésre 2. Az átalakító vezetés jellemzői 3. Az átalakító vezető jellemzői, hatékonyságának okai 4. Vezetői kompetencia 5. Érzelmi intelligencia 6. Vezetés és csoport 7. A csoport irányításának gyakorlata 	
<p>Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.) prezentáció és zárhelyi dolgozat megírása</p>	
<p>Értékelése: ötfokozatú, (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)</p> <p>50% prezentáció, 50% zárhelyi dolgozat</p>	
<p>Kötelező irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)</p>	

Dr. SZINTAY István: Vezetéstudomány. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2003.
Bakacsi, Gy.: Szervezeti magatartás és vezetés. Aula, Budapest, 2004.
SENGER, Gerti – HOFFMANN, Walter: Ismerje meg önmagát. Trivium, Bp., 1997.
ANDERSON, Terry. Az átalakító vezetés. Helsen, Vác, 1997.
Heidrich, B. – SOMOGYI A.: Az elengedett kéz dilemmája, avagy a vezetők kulturális lehetőségei a szolgáltató és közigazgatási szervezetekben. (Vezetéstudomány, 2005. 9. sz. pp. 2- 14.)
Heidrich, É.: A vezető magányossága, avagy a coaching mint személyre szabott vezetőfejlesztési módszer vezetéstudományi megközelítésben. (Vezetéstudomány, 2007. 3. sz. 12-26. p.)

Ajánlott irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Cialdini, R.: A Hatás. HVG Könyvek, Budapest 2009.
Klein, S.: Vezetés és szervezetpszichológia. Edge 2000 Kft. Budapest, 2002.
Mérei, F.: Az együttes élmény. In. Pataki, F. (szerk.) Csoportlélektan. Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1969.
Neale, S.-Spencer-Arnell, L. – Wilson, L.: Érzelmi intelligencia coaching, Oktker-Nodus Kiadó Kft, Budapest, 2009.
MEZEI, Gy.: Alkalmazott vezetéstudomány II. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
BERCKHAN, Barbara: Verbális önvédelem. Bioenergetic, 2005.

Tantárgy neve: Gazdálkodási ismeretek I.	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM207
	Tantárgyfelelős intézet: Szociológiai Intézet
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Mihályi Helga, mesteroktató	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 4	Tagozat: levelező
Tantárgy feladata és célja: Az óra keretében igyekszünk a hallgatók gazdasági műveltségét megalapozni a legfontosabb gazdasági fogalmak, jelenségek, összefüggések megismerésével.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Szükséglet-típusok, javak típusai 2. Erőforrások típusai 3. Szűkösség 4. A csere típusai, cserekapcsolatok sokfélesége, indoka 5. Gazdasági rendszerek 6. A fogyasztói magatartás elemzése mikroökonómiai eszközökkel 7. A fogyasztói magatartás elemzés a marketing eszközeivel 8. Termelés és üzleti szervezet 9. Piaci formák	
Félévközi számonkérés módja: Egy fiktív vállalkozás üzleti és marketingtervének elkészítése.	
Értékelése: Megajánlott jegy a marketing tervre.	
Kötelező irodalom: BARA, Zoltán, SZABÓ, Katalin (szerk.) (2006): <i>Gazdasági rendszerek, országok, intézmények</i> . Budapest: Aula. BURKÁNÉ SZOLNOKI Ágnes (2005): <i>Gazdálkodási alapismeretek</i> . Budapest: Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft. HIRSHLEIFER, Jack, GLAZER, Amihai, HIRSHLEIFER, David (2009): <i>Mikroökonómia. Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információ</i> . Budapest: Osiris Kiadó.	
Ajánlott irodalom: MAGYARI BECK István (2004): <i>Múzsák a piacon</i> . Budapest: Aula. SCITOVSKY Tibor (1990): <i>Az örömtelen gazdaság</i> . Budapest: KJK. SCHUMACHER Ernst (2014): <i>A kicsi szép</i> . Budapest: Katalizátor.	

Tantárgy neve: A szociális intervenció alapeljárásai II. (szociális munka gyermekekkel és családokkal)	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM302
	Tantárgyfelelős intézet: Szociológiai Intézet
	Tantárgyelem:
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Kozma Judit	
Javasolt félév:	Előfeltétel: -
Óraszám/hét:	Számonkérés módja (a/gy/k/b): koll.
Kreditpont: 4	Tagozat:
<p>Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva) A tárgy általános célja a gyermekjóléti szociális munka és a gyermekvédelem alapvető kompetenciáinak megismerése. Ezek a kompetenciák a bármely, felsőfokú szociális képzettséget igénylő pozícióban dolgozó szociális munkás számára kötelezőek, de nem tesznek alkalmassá a speciális gyermekvédelmi beavatkozások (veszélyeztetettség vizsgálata, speciális gyermekvédelmi intézkedések és intervenciók alkalmazása) teljesítésére.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A család legfontosabb szociológiai jellemzői. Előadás A család rendszerszemlélete. Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. 3Sz 2003. 2. Rendszerszemléletű szociális munka családokkal. Stang Tünde: id. mű. 3. Kommunikáció gyerekekkel. Évszám és szerző nélkül: Kommunikáció beteg gyerekekkel. Ajánlott: Polcz Alain: Meghalok én is? Pont Kiadó, Bp. 2000. 4. Családi ellátások és szolgáltatások. Egy szolgáltatás részletes leírása. Előadás. Szabó János, Zomboriné Botás Mária: Családsegítő szolgáltatás. Szakmai sztemderdek. TÁMOP 5.4.1. 2011. 5. A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Herczog Mária – Kovács Zsuzsa 1. sz. Módszertani levél házi-orvosok, házi-gyermekorvosok, védőnők, gyermekegészségügyi szakemberek részére. OGYEI 2003.; Ferenczi Sándor : Nyelvezavar a felnőttek és a gyermek között. http://pecspszi.uni.hu/keret.cgi?/ii_eves_anyagok/fejlszig_nyelvezavar.htm 6. Együttműködés családokkal: az öt védőfaktor. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES (2011): A CSALÁDOK ÉS KÖZÖSSÉGEK ERŐSÍTÉSE. FORRÁSTÁR. 2. FEJEZET: AZ ÖT VÉDŐFAKTOR. In: Kozma J. – Prókai O. (szerk.): Családsegítő szolgáltatások. Tematikus szöveggyűjtemény a nemzetközi irodalomból. NCsSzi, 2012, 106-125. o. 7. Családi problémák: válás, alkoholista a családban, családi erőszak 	
<p>Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.) 1.A család rendszerszemlélete témához: Szabó István: A napfény íze - elemzés Kérdések: Első benyomások, érzelmek, asszociációk, gondolatok. Családfa A család történetének fordulópontjai (igyekezzetek elhelyezni a történéseket az időben!) Hagyományok, a családi emlékezet és hordozói Visszatérő motívumok a család történetében A történelem hatásai a család történetére: a társadalmi státusz-inkonzisztencia, megbirkózási stratégiák, következmények A „napfény íze” (Zonnenschein) jelentései a filmben Határidő: március 6.</p>	

2.Családi problémák

Prezentációk (csoportmunka): nevelési stílusok, az iskola szerepe a gyermekek szocializációjában, a gyerekközösség, a szegénység hatása, gyermekvédelmi botrányok tanulságai – a szakirodalmi eredmények rövid felsorolása, a kérdések és problémák összegyűjtése.

Határidő: április 10.

Értékelése:

(félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)

Az előadások és a kérdésekkel irányított irodalom-feldolgozás anyagából írásbeli vizsga. i dolgozat,

Az érdemjegyre 50%-kal számít bele a félévközi elemző dolgozat és a csoportos prezentáció.

A kurzus írásbeli vizsgával zárul.

Kötelező irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Lásd a tematikában a témáknál.

Ajánlott irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Nemzetközi szöveggyűjtemény a gyermekjóléti alapellátás tanulmányozásához; Nemzetközi szöveggyűjtemény a gyermekjóléti szakellátás tanulmányozásához. <http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok.htm>

A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás szakmai sztenderdjei

<http://modernizacio.hu/old/index.php?id=28>

A családsegítő szolgáltatások szakmai sztenderdjei

<http://modernizacio.hu/old/index.php?id=26>

Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Digitális Tankönyvtár

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_neveleslelektan/ch02.html

Egyéb tudnivalók:

Az oktató elérhetősége:

Dr. Kozma Judit

Mail: judit.kozma54@gmail.com

Tel.: +36 20 4656497

Tantárgy neve: Az EU szociális dimenziója	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM402
	Tantárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Szirbik Gabriella, óraadó	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 3	Tagozat: levelező
Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatóval a Szociális Európa történeti, társadalmi, gazdasági vonatkozásait, annak egyedi jellemzőit. A hallgató legyen képes azt, történeti folyamatában, tendenciáiban, s ideológiájában felismerni és beazonosítani. A vonatkozó szociál- és társadalompolitika hazai működési gyakorlatait és elveit a Szociális Európa gondolkodási rendszerében elhelyezni.	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. Az EU szociálpolitikájának története I. 2. Az EU szociálpolitikájának története II. 3. A lisszaboni stratégia 4. Az Európa 2020 stratégia 5. A szociális biztonság fogalma, a szociális jogok 6. A szociális védelem fogalma, a védelmi ellátások általános típusai 7. Szociális védelmi modellek I. 8. Szociális védelmi modellek II. 9. A szociális biztonság koordinációja az EU-ban 10. Szociális biztonsági egyezmények az EU-ban 11. Az egyenlő bánásmód követelménye 12. Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen 13. Foglalkoztatás politika 14. Romapolitika 	
Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.)-	
Értékelése: Gyakorlati jegy, beadandó dolgozat. A hallgatók egy - a tematikában jelölt témakörök egyikéből, a jegyzetben jelölt irodalmak segítségével -, 5-10 oldal terjedelmű, tudományos igényű dolgozatot készítenek. A dolgozatok leadási határideje a szorgalmi időszak utolsó napja. (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)	
Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Gyulavári Tamás (szerk.): Az Európai Unió szociális dimenziója (Szociális és Családügyi Minisztérium Bp., 2000. vagy OFA Kht. Bp.: 2004.) • Az Európai Unió szociális politikái (Szerk.: Sziklai István ELTE TáTK, 2012.) http://tatk.elte.hu/file/EU_szocialis_politikai_3_meta.pdf • Tomka Béla: Szociálpolitika a 20. századi Magyarországon európai perspektívában. Századvég KiadóBudapest, 2003 	
Ajánlott irodalom: Merre tart az európai szociális modell? – Konferencia Ferge Zsuzsa 85. születésnapjára. Tematikus szám (Esély, 2016/4) http://www.esely.org/index.php?action=mutat&id=168 Peter Townsend Szegénység, társadalmi kirekesztés és társadalmi polarizáció, avagy: miért van szükség egy nemzetközi jóléti állam létrehozására (Esély, 2016/1) http://www.esely.org/kiadvanyok/2016_1/2016-1_1-2_Townsend_Szegenyseg_tarsadalmi_kirekesztes.pdf	

Tantárgy neve: Humán erőforrás gazdálkodás, humánpolitika a szociális szférában	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM403
	Tantárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Osváth Andrea, egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 5	Tagozat: levelező
Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva)	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az emberi erőforrás tervezés közvetett munkakör elemzés, kialakítás, értékelés)és közvetlen (toborzás, kiválasztás, jutalmazás, munkaerő-fejlesztés, teljesítményértékelés), folyamatait, azok a teljes szervezetre, az egyes csoportokra és az egyéni teljesítményre egyaránt kiható jellemzőit, a bennük rejlő szervezetfejlesztő hatásokat, elméleti és gyakorlati szinten egyaránt.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Az EEM fogalma, befolyásoló tényezői, szervezeti formák 2 Az emberi erőforrás-gazdálkodás funkciói 3. Közvetett funkciók – elmélet és gyakorlat 4. Közvetlen funkciók – elmélet és gyakorlat 1-2. 	
Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.)	
-	
Értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)	
-	
Kötelező irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)	
<p>DR. KAROLINY Mártonné - DR. POÓR József (2013):<i>Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv</i> Bp., Wolters Kluwer Kft.</p> <p>AMBRUS Tibor - LENGYEL László (2012) <i>Humán controlling eszközök a gyakorlatban.</i> Bp. Wolters Kluwer Kft.</p> <p>BÖGEL György –F. HATÓ Katalin – KERESZTES József – SALAMONNÉ HUSZTY Anna – ZÁRDA Sarolta (2001): <i>Szervezési és vezetési ismeretek</i> SZÁMALK Kiadó Budapest</p>	
Ajánlott irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)	
<p>VÁMOSI Zoltán (2005): <i>Humán erőforrás menedzsment.</i> Bp. LSI Oktatóközpont</p> <p>GYEKICKY Tamás: <i>Emberi Erőforrások és modernizációs stratégiák.</i> Budapest: Tarius kiadó, 1994.</p> <p>EUGENE McKenna – Nic Beech 2000): <i>Emberi Erőforrás Menedzsment.</i> Budapest: Panem könyvkiadó</p>	

II. ÉVFOLYAM

Tantárgy neve: A szociális intervenció alapeljárásai II. (szociális munka gyermekekkel és családokkal)	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM302
	Tantárgyfelelős intézet: Szociológiai Intézet
	Tantárgyelem:
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Kozma Judit	
Javasolt félév:	Előfeltétel: -
Óraszám/hét:	Számonkérés módja (a/gy/k/b): koll.
Kreditpont: 4	Tagozat:
<p>Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva)</p> <p>A tárgy általános célja a gyermekjóléti szociális munka és a gyermekvédelem alapvető kompetenciáinak megismerése. Ezek a kompetenciák a bármely, felsőfokú szociális képzettséget igénylő pozícióban dolgozó szociális munkás számára kötelezőek, de nem tesznek alkalmassá a speciális gyermekvédelmi beavatkozások (veszélyeztettség vizsgálata, speciális gyermekvédelmi intézkedések és intervenciók alkalmazása) teljesítésére.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. A család legfontosabb szociológiai jellemzői. Előadás A család rendszerszemlélete. Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. 3Sz 2003. 9. Rendszerszemléletű szociális munka családokkal. Stang Tünde: id. mű. 10. Kommunikáció gyerekekkel. Évszám és szerző nélkül: Kommunikáció beteg gyerekekkel. Ajánlott: Polcz Alain: Meghalok én is? Pont Kiadó, Bp. 2000. 11. Családi ellátások és szolgáltatások. Egy szolgáltatás részletes leírása. Előadás. Szabó János, Zomboriné Botás Mária: Családsegítő szolgáltatás. Szakmai szttenderdek. TÁMOP 5.4.1. 2011. 12. A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Herczog Mária – Kovács Zsuzsa 1. sz. Módszertani levél házi orvosok, házi gyermekorvosok, védőnők, gyermekegészségügyi szakemberek részére. OGYEI 2003.; Ferenczi Sándor : Nyelvezavar a felnőttek és a gyermek között. http://pecspszi.uni.hu/keret.cgi/?ii_eves_anyagok/fejlszig_nyelvezavar.htm 13. Együttműködés családokkal: az öt védőfaktor. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES (2011): A CSALÁDOK ÉS KÖZÖSSÉGEK ERŐSÍTÉSE. FORRÁSTÁR. 2. FEJEZET: AZ ÖT VÉDŐFAKTOR. In: Kozma J. – Prókai O. (szerk.): Családsegítő szolgáltatások. Tematikus szöveggyűjtemény a nemzetközi irodalomból. NCsSzl, 2012, 106-125. o. 14. Családi problémák: válás, alkoholista a családban, családi erőszak 	
<p>Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.) 1.A család rendszerszemlélete témához: Szabó István: A napfény íze - elemzés Kérdések: Első benyomások, érzelmek, asszociációk, gondolatok. Családfa A család történetének fordulópontjai (igyekezzetek elhelyezni a történéseket az időben!) Hagyományok, a családi emlékezet és hordozói</p>	

Visszatérő motívumok a család történetében

A történelem hatásai a család történetére: a társadalmi státusz-inkonzisztencia, megbirkózási stratégiák, következmények

A „napfény íze” (Zonnenschein) jelentései a filmben

Határidő: március 6.

2.Családi problémák

Prezentációk (csoportmunka): nevelési stílusok, az iskola szerepe a gyermekek szocializációjában, a gyerekközösség, a szegénység hatása, gyermekvédelmi botrányok tanulságai – a szakirodalmi eredmények rövid felsorolása, a kérdések és problémák összegyűjtése.

Határidő: április 10.

Értékelése:

(félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)

Az előadások és a kérdésekkel irányított irodalom-feldolgozás anyagából írásbeli vizsga. i dolgozat,

Az érdemjegyre 50%-kal számít bele a félévközi elemző dolgozat és a csoportos prezentáció.

A kurzus írásbeli vizsgával zárul.

Kötelező irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Lásd a tematikában a témáknál.

Ajánlott irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Nemzetközi szöveggyűjtemény a gyermekjóléti alapellátás tanulmányozásához; Nemzetközi szöveggyűjtemény a gyermekjóléti szakellátás tanulmányozásához. <http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok.htm>

A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás szakmai sztenderdjei

<http://modernizacio.hu/old/index.php?id=28>

A családsegítő szolgáltatások szakmai sztenderdjei

<http://modernizacio.hu/old/index.php?id=26>

Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva (2005): Neveléslektan. Osiris Kiadó, Digitális Tankönyvtár

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_neveleslektan/ch02.html

Egyéb tudnivalók:

Az oktató elérhetősége:

Dr. Kozma Judit

Mail: judit.kozma54@gmail.com

Tel.: +36 20 4656497

Tantárgy neve: A szociális intervenció alapeljárásai III. (Szociális munka csoportokkal és közösségekkel)	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM401
	Tantárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Havasi Virág, egyetemi docens	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 4	Tagozat: levelező
Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva) A közösségi szociális munka irányzatainak, hozzájuk kapcsolódó elméletnek és gyakorlati példáknak megismerése a fő cél.	
Tantárgy tematikus leírása: A közösségi szociális munka irányzatai, módszerei. Közösségfejlesztés, közösségszervezés (elmélet és gyakorlati példák megismerése)	
Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.) Aláírás: órákon részt vétel és szaknyelvi cikk fordítása vagy zh. Vizsga: saját kutatási projekt eredményeinek bemutatása	
Értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) Zh-ra és cikk fordításra megajánlott jegy kapható	
Kötelező irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű) GOSZTONYI Géza: Közösségi szociális munka. In: Kozma Judit (szerk.): <i>Kézikönyv szociális munkásoknak</i> . Budapest, Szociális Szakmai Szövetség, 1998, 234-288. ZASTROW, C. : A szociális munka közösségi gyakorlata. In: GOSZTONYI Géza (szerk.): <i>Közösségi szociális munka. A szociális munka elmélete és gyakorlata 3. kötet</i> . Semmelweis Kiadó, Budapest, 1994, 219-257. Varga, P- Vercseg, I : Közösségfejlesztés. Magyar Művelődési Intézet, 1998. letölthető: http://www.kka.hu/_Kozossegi_Adattar/Azadatt.nsf/0/ec68caea967c3c04c125679f005b84b7?OpenDocument	
Ajánlott irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű) Henderson, Paul and Ilona Vercseg (2010): <i>Community develeopment and civil society</i> . Making connections in the European Context. Policy Press, Bristol. Havasi (2004) KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS- ROMA PROGRAMOK* Jegyzet a „Kistérségi mentorképzés” c. kurzus hallgatói számára Farkas, Gabriella (2010): Közösségfejlesztés magyar módra. A Közösségi Kezdeményezéseket támogató Szakmai Hálózat előzményei és rövid története. Szakdolgozat	

Tantárgy neve: Humán erőforrás gazdálkodás, humánpolitika a szociális szférában	Tantárgy Neptun kódja: BTSZM403
	Tantárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. Osváth Andrea, egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 5	Tagozat: levelező
Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva)	
<p>A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az emberi erőforrás tervezés közvetett munkakör elemzés, kialakítás, értékelés)és közvetlen (toborzás, kiválasztás, jutalmazás, munkaerő-fejlesztés, teljesítményértékelés), folyamatait, azok a teljes szervezetre, az egyes csoportokra és az egyéni teljesítményre egyaránt kiható jellemzőit, a bennük rejlő szervezetfejlesztő hatásokat, elméleti és gyakorlati szinten egyaránt.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Az EEM fogalma, befolyásoló tényezői, szervezeti formák 2 Az emberi erőforrás-gazdálkodás funkciói 3. Közvetett funkciók – elmélet és gyakorlat 4. Közvetlen funkciók – elmélet és gyakorlat 1-2. 	
Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.)	
-	
Értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)	
-	
Kötelező irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)	
<p>DR. KAROLINY Mártonné - DR. POÓR József (2013):<i>Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv</i> Bp., Wolters Kluwer Kft.</p> <p>AMBRUS Tibor - LENGYEL László (2012) <i>Humán controlling eszközök a gyakorlatban.</i> Bp. Wolters Kluwer Kft.</p> <p>BÖGEL György –F. HATÓ Katalin – KERESZTES József – SALAMONNÉ HUSZTY Anna – ZÁRDA Sarolta (2001): <i>Szervezési és vezetési ismeretek</i> SZÁMALK Kiadó Budapest</p>	
Ajánlott irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)	
<p>VÁMOSI Zoltán (2005): <i>Humán erőforrás menedzsment.</i> Bp. LSI Oktatóközpont</p> <p>GYEKICKY Tamás: <i>Emberi Erőforrások és modernizációs stratégiák.</i> Budapest: Tarius kiadó, 1994.</p> <p>EUGENE McKenna – Nic Beech 2000): <i>Emberi Erőforrás Menedzsment.</i> Budapest: Panem könyvkiadó</p>	